

БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

На сьогоднішній день особливої актуальності набуває процес стратегічного планування діяльності суб'єкта господарювання. Мінливість макрооточення підприємства, динамізм розвитку ринкової кон'юнктури вимагають від менеджменту організації розробки детального плану дій на ринку, конкретних та досяжних цілей діяльності суб'єкта господарювання, прогнозування результатів його функціонування та заходів щодо уникнення небажаних явищ. Стратегічне планування – це одна з основних функцій стратегічного управління і являє собою процес прийняття управлінських рішень щодо стратегічного передбачення (формування стратегій), розподілу ресурсів, адаптації організації до зовнішнього середовища, внутрішньої організації. По суті, це процес створення і практичної реалізації генеральної програми дій підприємства [1, с. 162].

Інструментом стратегічного планування є бізнес-план – це письмовий документ, в якому викладено сутність підприємницької ідеї, шляхи й засоби її реалізації, охарактеризовано ринкові, виробничі, організаційні та фінансові аспекти діяльності підприємства, а також особливості управління ним [2].

Бізнес-план є важливим для стратегічного планування, оскільки полягає в ознайомленні представників ділового світу із сутністю та основними аспектами реалізації конкретної підприємницької ідеї та створенні комплексу заходів для її досягнення. Крім того, даний документ дозволяє зв'язати стратегію і тактику організації, сприяє досягненню поставлених цілей, дає можливість оцінити нові проекти й залучити інвесторів до їх фінансування.

Однак, план не є сталим та незмінним. У процесі здійснення господарської діяльності під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації необхідним є коригування певних показників. Постійне приведення бізнес-плану у відповідність із вимогами макро- і мікросередовища підприємства дає можливість використовувати його як інструмент оцінки практичних результатів роботи суб'єкта господарювання.

Якісний, достовірний бізнес-план створюється висококваліфікованими спеціалістами під конкретний проект з урахуванням цілого ряду індивідуальних особливостей. Такий документ являється каталізатором розвитку підприємства або основним важелем старт-апів [3].

Таким чином, бізнес-план – це документ, на основі якого здійснюється прогнозування фінансових результатів діяльності організації, зокрема обсягів реалізації, доходів, прибутків тощо; обґрунтування економічної доцільності впровадження нових сфер та напрямів розвитку суб'єкта господарювання; визначення джерел фінансування господарської діяльності, шляхів залучення ресурсів для налагодження ефективного функціонування підприємства.

1. Гетьман О.О. *Економіка підприємства: підручник* / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – 2-е вид. – К.: ЦУЛ, 2010. – 488 с.

2. Кабанов В.Г. *Обґрунтування загальної стратегії та розробка бізнес-плану комунального підприємства* / В.Г. Кабанов, М.В. Ніколайчук // *Економіка і менеджмент культури*. – 2013. – № 2. – С. 45-50.

3. Масловська М.В. Особливості процесу бізнес-планування в сучасних умовах розвитку України / М.В. Масловська, Н.О. Перевозчикова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2474>.

Сига Є.М.

Херсонський національний технічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ІСНУЮЧІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Стабільне функціонування підприємств виноградарсько-виноробної галузі АПК, відіграє вагомий роль у забезпеченні населення цінними продуктами харчування, підприємств – виноробною сировиною, сприяє наповненню коштів місцеві бюджети, чим впливає на загальноекономічний розвиток держави в цілому.

В умовах сьогодення існує ряд фінансових, економічних і ресурсних проблем, що стримують розвиток галузі.

Виноград у свіжому вигляді, різноманітних сортів, є цінним продуктом харчування. Продуктами переробки винограду є вино виноградне, шампанське, коньяк, ізіум, кишмиш, виноградний сік та інше. В Україні виробництво ізіуму і кишмишу повністю відсутнє. Потреба у цих продуктах певним чином задовольняється тільки за рахунок імпорту, проте не повністю. По Україні попит перевищує пропозицію [2, с.10].

Основну масу (85-90%) вирощуваного винограду використовуються для виробництва вин, соків, компотів, маринадів, мармеладу та ін. Згідно даних Державної служби статистики, за рівнем забезпеченості, виноград належить до одного з небагатьох видів сільськогосподарської продукції, за якими цей показник становить менше 100%, а саме 71,8 % (для порівняння: зерна 161%, овочів, баштанних -105,8, молока і молочних продуктів – 104,6%).

Науково обґрунтована норма споживання столового винограду складає 8 кг на рік для однієї людини. Сьогодні в Україні цей показник складає лише 0,7кг. Саме тому збільшення обсягів виробництва винограду з метою, як для подальшої переробки, так і для реалізації у свіжому вигляді, підвищення рівня культури споживання винопродукції, слід розглядати як пріоритетні завдання розвитку виноробної галузі на загальнодержавному рівні.

Від розвитку виноградарства залежить стан виноробної галузі як по Україні в цілому, так і по окремих її регіонах. Згідно даних 2013 року найбільшу питому вагу за виноградними площами серед областей України займала Одеська область (43%). Друге місце – АРКрим (24%). Миколаївська і Херсонська область по 8%. Питома вага Закарпатської області у структурі розподілу виноградних площ складала 6%, інші області – 10 %.

У 2014 році, з урахуванням політичної і економічної ситуації, що склалась в Україні, зважаючи на те, що на сьогоднішній день виноградарство і виноробство Криму випало із сегменту даної галузі АПК України, структура географічного розміщення змінилась. 98% великих промислових виноградників, які залишились в Україні, зосереджені в Одеській, Херсонській, Миколаївській і Закарпатській областях. У Цих областях у 2014 році було вироблено 91,4% від загального виробництва винограду [1, с.42].

Свій негативний вплив на розвиток виноробства надали такі фактори як старіння матеріально-технічної бази підприємств, порушення зв'язків між сільським господарством і переробними підприємствами. Обладнання більшості господарств і виноробних заводів застаріло як фізично так і морально, та вже досить тривалий час працює на межі своїх можливостей. Саме тому для ефективного функціонування і подальшого розвитку виноробних підприємств слід пришвидшити процес оновлення застарілого обладнання, впроваджувати енергозберігаючі технології, використовувати сучасні методи очистки стічних вод.